

- MENDELU
- Provozně
- ekonomická
- fakulta

Manuál učitele PEF

2022

Hospitační protokol v UIS

Hospitační protokol v UIS

Jednotný hospitační protokol se od zimního semestru 2022/2023 vyplňuje elektronicky v UIS vyučujícím, který hospitaci prováděl.

Za splnění podmínky uvedené v čl. 3 odst. 1 písm. s) vyhlášky děkana č. 1/2020, standardy, zodpovídá vedoucí daného ústavu. Touto podmínkou je, že **každý vyučující je alespoň jednou za akademický rok podroben hospitaci**.

· Hospitační protokol v UIS

Hospitující nalezne protokol v aplikaci **Kontaktní centrum**.

eAgenda → Kontaktní centrum → Hledám řešení → formulář **909_H: Hospitační protokol**

Zásady pro vyplnění hospitačního protokolu:

- Hospitaci provádí vyučující pověřený vedoucím ústavu, který se na výuce předmětu **nepodílí**.
- Odpovědi v hospitačním protokolu **co nejpřesněji** odráží skutečnosti pozorované ve výuce.
- Hospitující pozoruje výuku **alespoň 30 minut**.
- **Předem neohlášená** hospitace je upřednostňována před předem ohlášenou.
- Odpověď **0 - nelze aplikovat** se vyskytuje v případech, kdy nelze aplikovat otázku na daný typ výuky, jako např. přednáška z předmětu Matematika a ot. č. 3).
- Odpověď **1 - nevyskytlo se** značí, že v průběhu výuky se tento aspekt vůbec neobjevil.
- Odpověď **2 - částečně odpovídá průběhu výuky** značí, že se daný aspekt v průběhu výuky vyskytl alespoň jednou.
- Odpověď **3 - významně odpovídá průběhu výuky** značí, že se daný aspekt v průběhu výuky vyskytl opakovaně.
- Odpověď **4 - zcela odpovídá průběhu výuky** značí, že daný aspekt byl přirozenou a opakovanou součástí výuky v jejím průběhu. Tímto aspektem lze výuku bez výhrad charakterizovat.
- Některé kombinace typů výuky a jejich hodnocení nejsou logicky možné, jako např. **ot. č. 1)** a hodnocení **0 - nelze aplikovat**.
- Hodnocení nemůže být vnitřně nekonzistentní, jako např. hodnocení **4 - zcela odpovídá průběhu výuky** a následné výhrady v textové části.

Pokyny pro vyplnění jednotlivých otázek hospitačního protokolu:

1. Vyučující navazoval ve výuce na předchozí znalosti a dovednosti studentů, a to jak z předchozího stupně vzdělávání tak z předchozích předmětů nebo výukových týdnů v daném předmětu. Tam, kde to bylo vhodné, na souvislosti upozornil, nebo naváděl studenty k tomu, aby je sami odhalili.
2. Ve výuce se studenti nejdříve museli pokusit najít řešení vyučovaného problému sami. Pokoušeli se jej na jednoduchých a specifických příkladech uchopit a přijít na jeho příčiny a souvislosti. Následně jim byl odborně představen, popsán a vysvětlen. Jde tedy o aktivní proces, a to pokus (aplikace vlastního kritického a analytického myšlení a nástrojů) → formalizace. Studenti posilují komplexní abstraktní porozumění. Špatnou praxí je obrácený pasivní proces, a to výklad → zápis/zaznamenání, který myšlení studentů rozvíjí jen málo.
3. Pro posílení předpokladů a schopností vyřešit v budoucnu odborný problém je vhodné aktivně seznámit s různými alternativními nástroji, způsoby řešení a uchopení problému a jeho vyřešení. Vyučující aktivně vybízel ke hledání, formulování nebo ilustraci těchto alternativních přístupů a byl na ně připraven.
4. Výuka neprobíhala pasivně podle předem daného výukového postupu, ale témata, přístupy, nápady a myšlenky studentů umožnily vyučujícímu odborně se jim ve výuce věnovat, jako např. hledat nebo vysvětlit důsledky a kontext odpovědí nebo zdroje mylného pochopení a chyb. Vyučující tak reagoval ve výuce flexibilně na podněty přicházející ze strany studentů.

5. V průběhu výuky bylo jasné, co a proč se děje a k čemu je to vhodné využít a za jakých podmínek. Jak daná část souvisí s celkem a jak rozvine dovednosti a odborné předpoklady studentů.
6. Vyučující probírané látce rozumí a je v ní odborníkem. Zároveň okamžitě chápe důsledky studenty řečeného pro průběh výuky a aktivně ji přizpůsobuje obsahu a způsobu vlastního výkladu. Zdůrazňuje kontext po odborné ale i praktické stránce. Je schopen každý vyučovaný aspekt ilustrovat v praxi a na reálném jevu. Ví, nejen co, ale i proč je přednášeno.
7. Vyučující nevyučuje prostá detailní fakta chronologickým nebo logickým způsobem. Je schopen je ve výuce zobecnit, abstrahovat od detailů, aplikovat jinou formou a v jiném kontextu. Ilustruje problém různými abstraktními nástroji, a tím posiluje schopnost studentů identifikovat problém v praxi a změněném kontextu.
8. Vyučující neprezentuje pouze fakta, ale ilustruje je na reálných příkladech, a tím posiluje schopnost studentů propojit probírané s reálnými jevy.
9. Vyučující prezentuje problém v jeho širších souvislostech, které byly probírány na jiných předmětech, které studenti již měli podle studijního plánu absolvovat. Posiluje jejich schopnost komplexně uchopit daný problém, a to vč. dalších souvislostí i z jiných oblastí.
10. Problém byl vyučován za pomoci různých metod jeho ilustrace. Studenti tak daný problém měli možnost uchopit různými metodami výkladu. Vyučující posiluje jejich pochopení daného problému.
11. Studenti se nejen aktivně zapojovali, ale byli v pozici, kdy nad daným problémem museli přemýšlet. Přemýšleli, co a proč dělají.
12. Vyučující nepokládal elementární faktografické otázky, ale vytvářel prostředí, ve kterém přednesený problém vyžadoval kritické a analytické myšlení na straně studentů. Často jde o cross-check otázky ověřující pochopení problému. Na jejich odpovědi vyučující aktivně reagoval a vždy bylo zřejmé, v čem a proč se studenti dopustili chyby. Dobrou praxí je pokládat otázky způsobem, který (s ohledem na dosavadní znalosti studentů) studenty vede nebo navádí ke špatným odpovědím, aby se na nich dalo ilustrovat, kde a proč udělali chybu. K čemu by jejich řešení vedlo a zda odpovídá jevům pozorovaným v realitě.
13. Vyučující vyučuje způsobem, který vede k protichůdným (ne nutně správným) řešením studentů. Na jejich reakcích a odpovědích ilustruje, kdo, kde a proč udělal chybu v úsudku, aplikaci nebo řešení.
14. Studenti se aktivně v přiměřeném rozsahu podíleli na průběhu výuky. Sami mohli svoje myšlenky dávat do kontextu mezi sebou a hledat správná řešení. Byli nuceni jeden druhému vysvětlit, co a proč je vedlo k jejich řešení. Museli tedy aktivně formulovat odůvodnění svých reakcí a odpovědí.
15. Vyučující aktivitu studentů nijak neshazoval. Nečinil nedůstojné poznámky vůči studentům.
16. Vyučující dal prostor pro aktivní práci studentů. Studenti se nebáli zapojit do výuky. Byli motivovaní se vyjádřit a posunout vlastní hranice pochopení. Sami přicházeli s nápady, řešeními a odpověďmi. Hodnotí se tedy zapojení studentů.
17. Vyučující vytvářel prostor pro aktivní práci studentů. Pobízel je a odborně provokoval problémy a doplňujícími otázkami. Hodnotí se tedy činnost vyučujícího.
18. Vyučující byl iniciátorem obsahu výuky, ale detailní průběh a obsah byl udáván studenty. Hodnotí se tedy nastavení výuky jako takové. Špatnou praxí je pasivní výuka formálního stylu. Nepřípustnou praxí je předcítání ze slidů nebo řešení příkladů a problémů za studenty.

V **textovém poli** lze uvést jakékoliv další postřehy, poznámky nebo doporučení z nebo k výuce.

Vyhodnocení hospitačního protokolu:

Typ výuky	0 – 18 bodů	19 – 36 bodů	37 – 54 bodů	55 – 72 bodů
Přednáška	nutná okamžitá náprava	nedostatečné	v pořádku	výborné
Cvičení	zásadní problém	nutná okamžitá náprava	nedostatečné	v pořádku
Laboratoř	zásadní problém	nutná okamžitá náprava	nedostatečné	v pořádku / výborné